

עת"א 26013/02/18 - י' ע' נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

07 מרץ 2018

עת"א 26013-02-18 ע' (אסיר) נ' שרות בתי הסוהר

בפני
העותר
כב' הנשיא רון שפירא
י' ע' (אסיר)
ע"י ב"כ עו"ד רומן קלוגרמן (סניגוריה ציבורית)
נגד
משיבים
1. שרות בתי הסוהר
2. מדינת ישראל

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים:

בפני עתירת אסיר נגד החלטת המשיב להפסיק את הטיפול בתחליף סם אותו החל לקבל העותר עם מעצרו.

העותר, יליד 1972, נמצא במעצר מתאריך 7.11.17. העותר עצור בבית מעצר קישון עד תום ההליכים המשפטיים נגדו בת"פ (שלום קריות) 27693-11-17, בגין עבירות איומים, הפרת הוראה חוקית ותקיפת בת זוג. ביום 11.1.18 הורה בימ"ש השלום בקריות במ"ת 27729-11-17 על מעצרו של העותר בתנאי איזוק אלקטרוני בבית אחותו ובפיקוחן של 2 מפקחות שאושרו על ידי בימ"ש השלום. ביום 24.1.18 הורה בימ"ש השלום בקריות במ"ת 27729-11-17 על מעצרו של העותר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו מאחורי סורג ובריח נוכח הפרת תנאי האיזוק האלקטרוני. לאור זאת מוחזק העותר בבית המעצר קישון.

העותר מבקש להורות על ביטול החלטת המשיב להפסיק את הטיפול בתחליף הסם אותו היה מקבל עם תחילת מעצרו. נטען כי החלטת המשיב להפסיק את הטיפול הרפואי בתחליף סם הינה בלתי סבירה ואף מנוגדת להנחיות והוראות שנקבעו על ידי המשיב לעצורים או אסירים שהתגלו בענינם תוצאות חיוביות בבדיקות שתן ובנהלי טיפול ע"י מתדון באסירים נפגעי סמים (נוהל 04-2015 מיום 18/10/15). עוד טוען העותר כי הגם שלאחר מעצרו החוזר ביום 22/1/18 נמצאה לכאורה בדיקת שתן חיובית, היה על נציגי המשיב לכל היותר לנקוט נגדו במתן אזהרה חמורה בהתאם להוראות נוהל הטיפול והחלטת נציגי המשיב על הפסקת הטיפול הרפואי התקבלה שלא בהתאם לכללים שנקבעו על ידי המשיב וחורגת ממתחם הסבירות של החלטות מסוג זה. נטען כי העותר זקוק להמשך הטיפול כחלק מההליך השיקומי בו החל זמן רב קודם למעצרו.

המשיב טוען כי העותר הינו מוכר למערך הנרקולוגי כסובל מהתמכרות לסמי רחוב מסוג אופיאטים. בתקופה האחרונה לפני המעצר טופל במסגרת מרכז "בית חם" בתחליף סם SUBOXONE. במעצר המשיך לקבל טיפול תרופתי ללא שינוי. בכניסתו למעצר קיבל הסבר מעמיק על משמעותו של הסכם טיפולי, על השלכות במידת הפרות ההסכם עד

להפסקה מוחלטת של הטיפול. העותר חתם על חוזה טיפולי ומתאריך 9.11.17 המשיך לקבל טיפול סובוקסון במינון 16 מ"ג ליום. המשיב טוען כי הורה על הפחתה הדרגתית של הטיפול בתחליף הסם מכיוון שהעותר הפר מספר פעמים את ההסכם הטיפולי, באופן בו נדגמו שתי בדיקות שתן בשני מועדים שונים אשר ממצאיהן העלו נוכחות שרידי סמים מסוג קוקאין ואופיטים. המשיב מבהיר כי נטילת תחליף סם יחד עם סמי רחוב עלולה לגרום להרעלת סמים ("מנת יתר") עד למוות של מטופל וכי העותר סיכן את חייו חרף אזהרות חוזרות ונשנות. לכן הוחלט על הפסקת הטיפול בתחליף סם על ידי הפחתה הדרגתית במינון, זאת בהתאם לסעיף 13 לנוהל הרפואה (04-2011) המפרט באילו מקרים יש להפסיק טיפול זה, בין היתר, "במידה ובבדיקות שתן לגילוי סמים של האסיר המטופל נתגלו סמי רחוב או היו הפרות אחרות של חוזה טיפולי".

המשיב מדגיש כי בד בבד להפחתה האמורה מקבל העותר טיפול תרופתי סימפטומטי למניעת תסמונת גמילה גופנית ולא נגרם כל נזק למצבו. עוד נטען כי העותר נבדק על ידי ד"ר טרטקובסקי ונמצא כי מצבו משביע רצון, ללא סימני גמילה מאופיאטים, והומלץ על המשך טיפול ב-Suboxon למשך 5 ימים נוספים כמתוכנן והמשך טיפול סימפטומטי נוסף (טיפול הרגעי ולשינה) ללא מגבלת זמן ובהתאם למצבו של העותר. נטען כי יש בטיפול זה וההפחתה ההדרגתית כדי למנוע התפתחות תסמונת גמילה גופנית קשה ולכן אין מקום להקפיא את ההפחתה ההדרגתית. כן נטען כי במצבו הנוכחי של העותר אין צורך בהארכת טיפול במינון מינורי של כדור זה שכן המינון הנוכחי ניתן אך למניעת תופעות גמילה בתהליך הפסקת הטיפול והמינון הינו טיפולי ולא אחזקתי. נטען כי בהתאם לנוהל, טיפול תחזוקתי על ידי Suboxon לא יחודש למטופל במידה והופסק עקב הפרות חוזה טיפולי. כמו כן, נוהל טיפול ב-SUBOXON הוא שונה ולא נותנים אזהרות במידת הפרת חוזה טיפול. בהמשך, ניתן יהא לשקול מתן טיפול על ידי מתדון. כן מבהיר המשיב כי כנגד העותר חמ"ן שלילי הנוגע למעצרו הנוכחי ומעורבות רבה בהברחות, שימוש והחזקת סמים. על כן, ומשהעותר נמצא במעקב נרקולוגי צמוד וזוכה לטיפול רפואי בהתאם למצבו ולשיקול דעת גורמי הרפואה אשר אמונים על שלומו ובריאותו של העותר, המשיב מבקש לקבוע כי לא נפל כל פגם בהחלטה המקצועית של מומחה שב"ס המצדיק התערבותו של ביהמ"ש.

דין והכרעה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת החומר שהוצג לעיוני, כולל החומר הסודי והמדעים בעניינו של העותר, הגעתי למסקנה שלא נפל בהחלטת המשיב פגם המצדיק התערבות.

לא מצאתי כי נפל פגם בהתנהלות המשיב או בהחלטה להפחית בהדרגה את הטיפול בתחליף הסם. כפי שציין המשיב, העותר הפר את ההסכם הטיפולי ואף סיכן את חייו כאשר נטל סמים ביחד עם הטיפול בתחליף הסם. לכן, בנסיבות אלה, ולאור המיידעים שהוצגו בעניינו של העותר, החלטת המשיב להפחית בהדרגה את הטיפול בתחליף הסם עד להפסקתו, כאשר במקביל נערכות לעותר בדיקות המוודאות מצב רפואי תקין ומוענק לו טיפול תרופתי במידת הצורך לתופעות הגמילה, הינה החלטה סבירה שאין מקום להתערב בה.

באשר לטענת העותר כי בזמן שהיה עצור בתנאי פיקוח אלקטרוני לא קיבל תחליף סם אין לעותר להלין אלא על עצמו, זאת משבחר שלא לקבל טיפול בעת המעבר למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני ובחר לעשות שימוש בסמי רחוב ולא בתכנית טיפול מסודרת. אמנם מן הראוי היה כי הגורמים המטפלים בשב"ס יפנו לגורמי טיפול בקהילה ויידעו אותם בנוגע למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני ולצורך בקבלת טיפול בקהילה של העותר, אך אין בכך פגם המצדיק התערבות בהחלטת המשיב שהינה סבירה בנסיבות העניין.

אוסף עוד כי נסיבות המקרה מעוררת שאלה, הראויה לבחינה, האם ראוי להורות על מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני מקום בו העצור זקוק לטיפול רציף בבעיית התמכרות והדרך של אספקת תחליפי סם. ובהתאם, האם במקרה בו זקוק עצור לטיפול בתחליפי סם אין זו חובת העצור או בא כוחו להודיע על כך במסגרת הדיון בהליך המעצר ולהגיש בקשה מתאימה להסדרת הטיפול, באופן שיאפשר לבית המשפט לשקול את כל הנתונים בעת מתן החלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני. במקרה שבפני לא ברור כלל האם בעת שניתנה החלטה על מעצר טען העותר שבפני את הטענות הנדרשות ויידע את בית המשפט שדן במעצרו בדבר הצורך להסדיר, במסגרת תנאי הפיקוח, את האפשרות לקבלת טיפול בדרך של אספקת תחליפי סם. מצאתי לנכון להעיר את האמור, למקרים שיבואו בפני בתי המשפט בעתיד.

כן יש לקבל את טענת המשיב, כפי שהודיע במסגרת הדיון שהתקיים לפני, כי ההפחתה בהדרגתיות כבר הסתיימה לפני מספר ימים והעותר נבדק ומצב בריאותו נמצא תקין. בנסיבות אלה ודאי שאין מקום להתערב.

אשר על כן, לאור המפורט לעיל, אינני סבור כי נפל בהתנהלות או בהחלטת המשיב פגם המצדיק התערבות. על כן, העתירה נדחית.

המזכירות תעביר עותק לב"כ הצדדים ולעותר באמצעות שב"ס.

ניתן היום, כ' אדר תשע"ח, 07 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.

רון שפירא, נשיא